AZ ELSŐFOKÚ BÍRÓSÁG VÉGZÉSE (negyedik tanács)

2007. március 12. *

A T-417/04. sz. ügyben,

a **Regione autonoma Friuli-Venezia Giulia** (képviselik: E. Bevilacqua és F. Capelli ügyvédek)

felperesnek

az **Európai Közösségek Bizottsága** (képviselik: L. Visaggio és E. Righini, meghatalmazotti minőségben)

alperes ellen,

támogatja:

a **Magyar Köztársaság** (képviseli Gottfried P., meghatalmazotti minőségben),

* Az eljárás nyelve: olasz.

a Bizottságnak az egyes borászati termékek leírása, jelölése, kiszerelése és oltalma tekintetében az 1493/1999/EK tanácsi rendelet alkalmazására vonatkozó egyes szabályok megállapításáról szóló 753/2002/EK rendeletet módosító, 2004. augusztus 9-i 1429/2004/EK rendelete (HL L 263., 11. o.) I. mellékletének 103. pontjában magyarázatként szereplő, a „Tocai friulano" megnevezés használatának jogát a 2007. március 31-ig terjedő időszakra korlátozó rendelkezés megsemmisítése iránti kérelem tárgyában,

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK
ELSŐFOKÚ BÍRÓSÁGA (negyedik tanács),

tagjai: H. Legal elnök, V. Vadapalas és N. Wahl bírák,

hivatalvezető: E. Coulon,

meghozta a következő

Végzést

Jogi háttér

1 A 2000. augusztus 1-jétől alkalmazandó, a borpiac közös szervezéséről szóló, 1999. május 17-i 1493/1999/EK tanácsi rendeletnek (HL L 179., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 3. fejezet, 26. kötet, 25. o., a továbbiakban: alaprendelet) 19. cikke előírja, hogy „[a] tagállamok a bortermelésre szolgáló szőlőfajtákat osztályba

sorolják," és „a tagállamok osztályozási rendjükben feltüntetik mindazokat a szőlőfajtákat, amelyek alkalmasak a területükön termelt [meghatározott termelőhelyről származó] minőségi borok készítésére".

2 Az alaprendelet 47–53. cikke, valamint VII. és VIII. melléklete ismerteti az egyes borászati termékek leírására, megjelölésére, kiszerelésére és oltalmára vonatkozó közösségi jogi szabályozást.

3 Az alaprendelet 47. cikkének első bekezdése így rendelkezik:

„Az e rendelet hatálya alá tartozó egyes termékek elnevezésére, jelölésére, kiszerelésére, valamint egyes adatok és kifejezések oltalmára vonatkozó szabályok ebben a fejezetben és a VII. és a VIII. mellékletben szerepelnek [...]."

4 Az alaprendelet 50. cikke szerint:

„(1) A tagállamok megtesznek minden szükséges intézkedést annak érdekében, hogy a szellemi tulajdon kereskedelemmel összefüggő kérdéseiről szóló egyezmény 23. és 24. cikkében megállapított feltételeknek megfelelően az érintettek megakadályozhassák a Közösségen belül az 1. cikk (2) bekezdése b) pontjában említett termékeken feltüntetett földrajzi árujelzők használatát olyan termékek esetében, amelyek nem a szóban forgó földrajzi árujelző által jelzett helyről származnak, akkor is, ha azokon az áru valódi származási helye fel van tüntetve, vagy ha a földrajzi árujelzőt fordításban használják, vagy olyan kifejezéseket tüntetnek fel mellette, mint »fajta«, »típus«, »szerű«, »utánzat«, vagy ehhez hasonlók.

(2) E cikk alkalmazásában »földrajzi árujelzők« azok a megjelölések, amelyek a terméket, mint a Kereskedelmi Világszervezet tagjaként nyilvántartott harmadik ország területéről, annak egy régiójából vagy helységéből származót azonosítanak abban az esetben, ha a termék minősége, hírneve vagy egyéb jellemzője alapvetően e földrajzi származási helynek tulajdonítható.

[...]"

5 Az alaprendelet 52. cikkének (1) bekezdése értelmében:

„(1) Amennyiben egy tagállam egy meghatározott vidék nevét használja egy m.t. minőségi bor vagy adott esetben egy m.t. minőségi borrá feldolgozandó bor jelölésére, akkor ezt a nevet nem lehet a borágazat olyan termékeinek jelölésére használni, amelyek nem az adott vidékről származnak, és/vagy amelyek nem a vonatkozó közösségi vagy nemzeti előírásoknak megfelelően kapták ezt a megnevezést. [...]

Az m.t. minőségi borok meghatározott típusaira vonatkozó közösségi rendelkezések sérelme nélkül, a tagállamok engedélyezhetik – általuk meghatározandó termelési feltételek esetén –, hogy egy meghatározott vidék neve mellett fel lehessen tüntetni az előállítási módra vagy a típusra vonatkozó adatokat vagy a szőlőfajta nevét vagy annak szinonimáját. [...]"

6 Az alaprendelet VII. melléklete B. pontjának (1) bekezdése meghatározza a borok címkéjén feltüntethető, nem kötelező adatok körét. E melléklet szerint:

„A Közösségben előállított termékek címkézését – még meghatározandó feltételek mellett – ki lehet egészíteni a következő adatokkal:

[...]

b) földrajzi árujelzővel ellátott asztali borok és m.t. minőségi borok esetében:

[...]

– egy vagy több szőlőfajta neve [...]."

7 Az alaprendelet VII. melléklete G. pontjának (3) bekezdése kimondja:

„Valamennyi tagállam gondoskodik az e rendelet szerint forgalmazott m.t. minőségi borok és földrajzi árujelzővel ellátott asztali borok ellenőrzésről és oltalmáról."

8 Az alaprendeletet az egyes borászati termékek leírása, jelölése, kiszerelése és oltalma tekintetében az 1493/1999/EK tanácsi rendelet alkalmazására vonatkozó egyes szabályok megállapításáról szóló, 2002. április 29-i 753/2002/EK bizottsági rendelet (HL L 118., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 3. fejezet, 35. kötet, 455. o.) hajtotta végre. A 753/2002 rendelet 2003. augusztus 31. óta alkalmazandó.

9 A 753/2002 rendelet „a szőlőfajták feltüntetése" című 19. cikke szerint:

„(1) A földrajzi jelzéssel ellátott asztali bor vagy m.t. minőségi bor készítéséhez használt szőlőfajták neve vagy azok szinonimái feltüntethetők a szóban forgó bor címkéjén, feltéve hogy

[...]

c) a fajta neve, illetve szinonimáinak valamelyike nem tartalmaz m.t. minőségi bor vagy asztali bor vagy a Közösség és harmadik országok közötti megállapodásokban felsorolt importált bor leírására használt földrajzi jelzést, és ha más földrajzi kifejezés kapcsolódik hozzá, a címkén e földrajzi kifejezés nélkül jelenik meg;

[...]

(2) Az (1) bekezdés c) pontjától eltérve

(a) földrajzi jelzést tartalmazó szőlőfajtanév vagy annak valamelyik szinonimája az ezzel a földrajzi jelzéssel megjelölt bor címkéjén feltüntethető;

(b) a II. mellékletben szereplő fajtanevek és szinonimáik az e rendelet hatálybalépésének napján érvényben levő nemzeti és a közösségi szabályok szerint használhatók. [...]"

10 A 753/2002 rendelet „A borok címkéin a 19. cikk (2) bekezdésének megfelelően feltüntethető földrajzi jelzést tartalmazó szőlőfajtanevek és szinonimáik" címet viselő II. melléklete többek között a Tocai Friulano és a Tocai Italico megnevezést tartalmazza Olaszországra vonatkozóan. A megnevezéshez kapcsolódó lábjegyzet szerint „[a] Tocai friulano nevet és a Tocai italico szinonimát a 2007. március 31-ig tartó átmeneti időszakban lehet használni".

11 A tíz új tagállam, köztük Magyarország Európai Unióhoz történő csatlakozását követően a 753/2002 rendelet módosítására került sor a 753/2002 rendelet módosításáról szóló, 2004. augusztus 9-i 1429/2004/EK bizottsági rendelet által (HL L 263., 11. o., a továbbiakban: megtámadott rendelet). A megtámadott rendelet 2004. május 1-jétől alkalmazandó.

12 A fent hivatkozott 753/2002 rendelet 19. cikkét a módosítás nem érintette. E rendelet fent említett II. melléklete a „Tocai friulano, Tocai italico" megnevezéseket illetően lényegében szintén nem változott.

13 Amint az a megtámadott rendelet I. mellékletének megfelelően módosított mellékletből kitűnik, a felsorolt fajtanevek, illetve szinonimáik között Olaszországra vonatkozóan a „Tocai friulano" megnevezés 103. pontban, a „Tocai italico" pedig a 104. pontban szerepel. A „Tocai friulano"-t illetően magyarázó megjegyzésként fel van tüntetve, hogy „a »Tocai friulano« név kizárólag a Veneto és a Friuli régióból származó minőségi borok esetében használható a 2007. március 31-ig tartó átmeneti időszakban". A „Tocai italico"-ra vonatkozóan szintén megjegyzésként szerepel, hogy „a »Tocai italico« szinonima kizárólag a Veneto és a Friuli régióból származó minőségi borok esetében használható a 2007. március 31-ig tartó átmeneti időszakban".

14 Hasonló, ugyanezen átmeneti intézkedésre utaló megjegyzés szerepel Franciaországra vonatkozóan a I. melléklet 105. pontjában, a Tokay Pinot Gris szinonimát illetően, szintén megjegyzésként fel van tüntetve, hogy „a »Tokay Pinot Gris« szinonima kizárólag a Bas-Rhin és Haut-Rhin megyékből származó minőségi borok esetében használható a 2007. március 31-ig tartó átmeneti időszakban".

15 A megtámadott rendelet I. mellékletének egészéből kitűnik, hogy az egyes fajtanevek, illetve szinonimáik 2007. március 31-e utáni használatának tilalmát kimondó rendelkezés csak az említett három névre vonatkozik.

Eljárás és a felek kérelmei

16 Az Elsőfokú Bíróság Hivatalához 2004. október 15-én benyújtott keresetlevelével a Regione autonoma Friuli-Venezia Giulia előterjesztette az alábbi keresetet.

17 Az Elsőfokú Bírósághoz 2005. január 27-én benyújtott külön iratban a Bizottság az Elsőfokú Bíróság eljárási szabályzata 114. cikkének 1. §-a alapján elfogadhatatlansági kifogást tett.

18 Az Elsőfokú Bíróság negyedik tanácsának elnöke 2005. február 21-i végzésével engedélyezte a Magyar Köztársaság beavatkozóként való részvételét a Bizottság kérelmeinek támogatójaként.

19 A felperes 2005. március 30-án benyújtotta az elfogadhatatlansági kifogással kapcsolatos észrevételeit.

20 A Magyar Köztársaság 2005. április 13-án benyújtotta beavatkozási beadványát.

21 A Bizottság és a felperes 2005. április 24-én, illetve 29-én nyújtották be a Magyar Köztársaság beavatkozási beadványára vonatkozó észrevételeiket.

22 Keresetében a Regione autonoma Friuli-Venezia Giulia azt kérte, hogy az Elsőfokú Bíróság:

– nyilvánítsa a keresetet elfogadhatónak;

– semmisítse meg a megtámadott rendelet I. mellékletének 103. pontjában magyarázó megjegyzésként szereplő, a „Tocai friulano" név használatát a 2007. március 31-ig terjedő időszakra korlátozó rendelkezést;

– a Bizottságot kötelezze a költségek viselésére.

23 Elfogadhatatlansági kifogásában a Bizottság azt kéri, hogy az Elsőfokú Bíróság:

– a keresetet – mint elfogadhatatlant – utasítsa el;

– a felperest kötelezze a költségek viselésére.

24 Beavatkozási beadványában a Magyar Köztársaság azt kéri, hogy az Elsőfokú Bíróság:

– a keresetet – mint elfogadhatatlant – utasítsa el;

– a felperest kötelezze a költségek viselésére.

Indokolás

25 Az eljárási szabályzat 114. cikkének 1. §-a szerint a fél külön beadványban kérheti, hogy az Elsőfokú Bíróság az ügy érdemét nem érintve döntsön az elfogadhatatlanság tárgyában. Ugyanezen cikk 3. §-a szerint, ha az Elsőfokú Bíróság másként nem határoz, az eljárás a továbbiakban szóbeli. Az Elsőfokú Bíróság a jelen ügyben úgy ítéli meg, hogy az ügy iratai alapján kellő információ áll rendelkezésre, és nem szükséges a szóbeli szakaszt megnyitni.

A felek érvei

26 A Bizottság álláspontja szerint a Regione autonoma Friuli-Venezia Giuliát a megtámadott rendelet – az EK 230. cikk negyedik bekezdése értelmében – személyében nem érinti.

27 A Bizottság azzal érvel, hogy e rendelet – és különösen az I. melléklet 103. pontja – olyan általános és absztrakt szabályokat tartalmaz, melyeknek valamennyi borok termelésével és kereskedelmével foglalkozó gazdasági szereplő címzettje, vagyis általánosan és absztrakt módon meghatározott személyekre vonatkozik, és ezáltal a rendelet általános normatív jelleggel bír.

28 A Bizottság szerint még ha megállapítást is nyer, hogy a felperes maga „Tocai friulano" termelésével foglalkozik, e körülmény nem elégséges annak alátámasztására, hogy őt a megtámadott rendelet személyében érinti. Az a tény ugyanis, hogy valamely általános hatályú jogi aktus az egyes jogalanyokra a konkrét esetben

különböző hatással jár, még nem emeli ki őket a többi gazdasági szereplő közül, mivel e jogi aktus alkalmazása objektíve meghatározott helyzet alapján történik.

29 A Bizottság szerint hiábavaló a felperes azon érvelése, miszerint a „Tocai friulano" megnevezés együttes védjegy szerepét tölti be, a felperes akkor sem követelheti magának az ezen állítólagos védjegyhez fűződő jogokat. A Bíróság által a C-309/89. sz., Codorníu kontra Tanács ügyben 1994. május 18-án hozott ítélet (EBHT 1994., I-1853. o.) tehát a jelen ügyben szempontjából irreleváns. A Bizottság ugyanakkor fenntartja, hogy a „Tocai friulano" nem földrajzi jelzés, hanem csupán egy szőlőfajta neve, amely az eredetmegjelölésekkel ellentétben nem tartozik az ipari és kereskedelmi tulajdonjog körébe. Jelen esetben sem a Kereskedelmi Világszervezetet létrehozó egyezmény keretén belül kötött, a szellemi tulajdonjogok kereskedelmi vonatkozásairól szóló egyezmény (HL 1994. L 336., 214. o.; magyar nyelvű különkiadás 11. fejezet, 21. kötet, 305. o., a továbbiakban: TRIPs egyezmény), sem az 1883. március 20-i párizsi egyezmény nem alkalmazható.

30 Az alperes szerint a megtámadott rendelet nem avatkozik bele a felperes regionális hatáskörének szabad gyakorlásába – különösen a mezőgazdasági szektorban – mivel Olaszországban a borok eredetmegjelölésére vonatkozó hatáskört az állam gyakorolja és nem a régiók, amit az is bizonyít, hogy a „Tocai friulano" név használatának időbeli korlátozását átültető nemzeti szabályozást állami aktussal fogadták el. A Bizottság továbbá arra is rámutat, hogy a mezőgazdasági piac közös szervezése területén a tagállamok szerepét a közösségi szabályozás korlátozza, és még ha feltételezzük is, hogy a nemzeti szabályozás értelmében a felperes szabályozhatná a szőlőfajta nevének használatát, e hatáskört a közösségi jog tiszteletben tartása mellett kellene gyakorolnia. Ráadásul az a körülmény, hogy valamely közösségi jogi aktus valamely államon belüli jogalany társadalmi-gazdasági helyzetére hatással lehet, nem elegendő ahhoz, hogy ezt a jogalanyt a szóban forgó aktus által személyében érintettnek kelljen tekinteni.

31 Végezetül a Bizottság biztosítottnak látja a hatékony bírói jogvédelmet azáltal, hogy a szóban forgó rendelet a hozzá kapcsolódó nemzeti jogszabályok megtámadása révén közvetve vitatható, ami arra késztetheti a nemzeti bíróságot, hogy előzetes döntéshozatal iránti kérelmet terjesszen a Bíróság elé, amint arra már sor került a „Tocai friulano" megnevezéssel kapcsolatban.

32 A Bizottság elfogadhatatlansági kifogásában kifejtett érvelést támogató Magyar Köztársaság továbbá azzal érvel, hogy a megtámadott rendeletnek az a rendelkezése, melynek megsemmisítését kérték, már azonos formában szerepelt a 753/2002 rendeletben is, amelynek a megtámadására nyitva állt határidő már letelt.

33 Ráadásul a felperesnek a megtámadott rendelet megsemmisítéséhez fűződő közvetlen érdeke nem állapítható meg, mivel a rendelet a szőlőfajta nevének használatára vonatkozó jogot az államok számára biztosítja, nem pedig azok területi egységei számára. A vitatott rendelkezés tehát sem jogot, sem kötelezettséget nem keletkeztet az olasz régiók számára.

34 A felperes egyéni érdekének hiányát az a tény is igazolja, hogy a felperes nem egyedüli érintettje a vitatott időbeli korlátozásnak, ugyanis ez a rendelkezés éppúgy vonatkozik a francia bortermelőkre a tokay pinot gris szőlőfajta révén.

35 A Regione autonoma Friuli-Venezia Giulia keresetének elfogadhatóságát fenntartja.

36 A régió azzal érvel, hogy a megtámadott rendelkezés őt személyében érinti, mivel az közvetlenül alkalmazandó, és semmiféle mérlegelési lehetőséget nem hagy a végrehajtásához szükséges intézkedések elfogadásáért felelős hatóságok számára,

valamint kifejezetten a „Tocai friulano" megnevezésre vonatkozik, amelynek időbeli használatát korlátozza. Pedig a felperesnek közvetlen érdeke fűződik a megnevezés megtartásához a kérdéses szőlőfajta termesztőjeként, és azért, mert az e nevet viselő bort teljes egészében az e területen leszüretelt szőlőből készítik, és ez a bor teszi ki a régió bortermelésének jelentős részét.

37 A felperes fenntartja, hogy őt, mint egy kísérleti szőlővidék tulajdonosát és a „Tocai friulano" szőlőfajta termelőjét és nemesítőjét a vitatott rendelkezés személyében érinti, és a Codorníu ügy körülményeit a jelen esetre lehet vonatkoztatni. Azzal érvel, hogy az alaprendelet lehetővé teszi a tagállamok számára egy meghatározott földrajzi jelzés kiegészítését a szőlőfajta nevének hozzáillesztésével, ahogyan azt Olaszország tette a „Tocai friulano" megnevezéssel, következésképpen a szőlőfajta neve a bor azonosítására alkalmas földrajzi jelzés fontos eleme. Ezenkívül a szőlőfajta neve olyan vagyoni értéket képvisel, melynek egyedi gazdasági és kereskedelmi értékét a nemzetközi jog, és különösen a TRIPs egyezmény elismeri.

38 A vitatott rendelkezés sérti a felperes régió „Tocai friulano" bortermelőinek gazdasági érdekeit, amely érdekek védelme a régiónak alapokmányban foglalt feladata. Ráadásul ez a sérelem kizárólag a Regione autonoma Friuli-Venezia Giulia régióban jelentkezik, mert a szőlőfajtát egyetlen más régióban sem termesztik. A felperesnek tehát különös érdeke fűződik a szóban forgó megnevezés megtartásához, amely mind gazdasági, mind társadalmi szempontból az ő területéhez tartozó vagyon részét képezi.

39 A felperes azt is fenntartja, hogy személyében érintett, mint az olasz alkotmány értelmében mezőgazdasági ügyekben kizárólagos hatáskörrel rendelkező független intézmény, amely jogosult a hatáskörébe tartozó kérdésekben a nemzeti szabályozás módosítására, amennyiben az szükségesnek mutatkozik. A felperes azzal érvel, hogy a régiók – melyeknek 1963 óta tanácskozási joga van a szőlőfajták nemzeti

borjegyzékbe vételére vonatkozóan – a szőlőfajták osztályozásának alapelveiről szóló, 1989. július 24-i 2389/89/EGK tanácsi rendelet (HL L 232., 1. o.) alapján hatáskörrel rendelkeznek a területükön termesztendő szőlőfajták kiválasztását illetően.

40 A felperes továbbá azzal is érvel, hogy az Elsőfokú Bíróság a T-288/97. sz., Regione autonoma Friuli-Venezia Giulia kontra Bizottság ügyben 1999. június 15-én hozott ítéletének (EBHT 1999., II-1871. o.) 31. és 41. pontjában elismerte, hogy hatékony bírói jogvédelmet kell biztosítani annak az önálló jogi személyiséggel rendelkező közjogi jogalanynak, amelyet közvetlenül és személyében érint valamely közösségi jogi aktus, amennyiben ez megakadályozza abban, hogy önálló jogkörét saját belátása szerint gyakorolja.

41 Másfelől a felperes fenntartja, hogy figyelembe kell venni az európai alkotmány létrehozásáról szóló Szerződés tervezetét, amely előírja az EK 230. cikk negyedik bekezdésének módosítását, mivel e rendelkezés újabb változata már nem követeli meg a kereset elfogadhatóságához, hogy a közösségi jogi aktus által közvetlenül érintett és az ellen keresetet benyújtó személy személyében is érintett legyen.

42 A Magyar Köztársaság által felhozott, a jogvesztésre vonatkozó érvvel kapcsolatban a felperes megjegyzi, hogy az alperes a maga részéről nem terjesztett elő ezen a címen elfogadhatatlansági kifogást. A felperes érvelése szerint a „Tocai friulano" megnevezés használatának a 753/2002 rendeletben szereplő időbeli korlátozása a Közösség és a Magyar Köztársaság között létrejött bormegállapodáson alapult, amelynek érvényességét a felperes előzetes döntéshozatali eljárás keretében vitatta, amely a Bíróság C-347/03. sz., Regione autonoma Friuli-Venezia Giulia és ERSA ügyben 2005. május 12-én hozott ítéletének (EBHT 2005., I-3785. o.) alapjául szolgált. Következésképpen értelmetlen lett volna az említett rendeletet vitatni, mivel az egy nemzetközi egyezményen alapult. A helyzet azonban a beavatkozó félnek az Európai Unióhoz történő csatlakozásával alapvetően megváltozott, mivel a

csatlakozási szerződés hatályon kívül helyezte a korábbi egyezményeket, és – az említett szerződés eltérő rendelkezésének hiányában – a továbbiakban kizárólag a közösségi jog irányadó.

Az Elsőfokú Bíróság álláspontja

43 Az EK 230. cikk negyedik bekezdése szerint „bármely természetes vagy jogi személy [...] indíthat eljárást [...] az olyan határozat ellen, amelyet ugyan rendeletként [...] hoztak, de őt közvetlenül és személyében érinti".

A megtámadott rendelkezés természetéről

44 Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint a rendeleteket és a határozatokat az különbözteti meg egymástól, hogy a szóban forgó aktus általános hatályú-e, vagy sem (a Bíróság 16/62. és 17/62. sz., a Confédération nationale des producteurs de fruits et légumes és társai kontra Tanács egyesített ügyekben 1962. december 14-én hozott ítélete [EBHT 1962., 901. és 918. o.] és az Elsőfokú Bíróság T-139/01. sz., Comafrica és Dole Fresh Fruit Europe kontra Bizottság ügyben 2005. február 3-án hozott ítéletének [EBHT 2005., II-409. o.] 87. pontja). Valamely aktus akkor általános hatályú, ha objektíven meghatározott helyzetekre alkalmazandó, és absztrakt módon meghatározható személycsoporttal szemben fejt ki joghatást (a fent hivatkozott Comafrica és Dole Fresh Fruit Europe kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 87. pontja, lásd még ebben az értelemben a Bíróság C-244/88. sz., Usines coopératives de déshydratation du Vexin és társai kontra Bizottság ügyben 1989. november 21-én hozott ítéletének [EBHT 1989., 3811. o.] 13. pontját).

45 Jelen esetben a megtámadott rendelet azon rendelkezése, melynek megsemmisítését a felperes kéri, vagyis a „Tocai friulano" név használatának az említett rendelet I. melléklete 103. pontjában előírt időbeli korlátozása úgy rendelkezik, hogy

„a »Tocai friulano« név kizárólag a Veneto és a Friuli régióból származó minőségi borok esetében használható a 2007. március 31-ig tartó átmeneti időszakban". E rendelkezés „A borok címkéin a [753/2002 rendelet] 19. cikke (2) bekezdésének megfelelően feltüntethető földrajzi jelzést tartalmazó szőlőfajtanevek és szinonimáik" című mellékletében szerepel. E melléklet két oszlopból áll, az első felsorolja a szőlőfajták neveit és azok szinonimáit, a második pedig minden egyes az első oszlopban felsorolt megnevezésre vonatkozóan annak vagy azoknak az országoknak a nevét tartalmazza, melyek a megnevezést használhatják. A melléklet 122 fajtanevet vagy szinonimát sorol fel, és három esetben tartalmaz a megnevezés használatának korlátozására vonatkozó megjegyzést. A mellékletből kitűnik, hogy a „Tocai friulano" megnevezés használatának 104. pontban előírt időbeli korlátozása érvényes a 105. pontban szereplő „Tocai italico" szinonimára, valamint ugyanilyen időbeli korlátozás vonatkozik a „tokay pinot gris" megnevezésre, Franciaországot illetően. Az említett három esettől eltekintve a többi 119 megnevezés vagy szinonima használata nincs korlátozva.

46 A megtámadott rendelkezés olyan általános szabályozásba illeszkedik, melynek célja a földrajzi megjelölést magában foglaló szőlőfajták nevei vagy azok szinonimái használatára vonatkozó szabályok pontosítása egyes borágazati termékeknek az egész Európai Közösségre kiterjedő oltalma érdekében. E szabályozás objektíve meghatározott helyzetekre vonatkozik. E helyzeteket 122 olyan eset alkotja, melyekben a szőlőfajták neve vagy azok szinonimája kivételesen szerepelhet a borok címkéjén. A 753/2002 rendelet 19. cikke (2) bekezdése b) pontjának keretében az említett rendelet II. mellékletének a megtámadott rendelet I. mellékletével megállapított szövege a névhasználatra vonatkozó időbeli korlátozás három esetét ismeri, köztük azt a rendelkezést, melynek megsemmisítését a felperes kéri.

47 E rendelkezés valamennyi – tényleges és potenciális – termesztőre, termelőre és kereskedőre alkalmazandó, akik a benne foglalt kifejezés használatában érintettek. E rendelkezés a megtámadott rendelet által az egyes borászati termékek leírására, jelölésére, kiszerelésére és oltalmára vonatkozóan előírt általános szabályok részét képezi, melyek az Európai Közösség összes gazdasági szereplőjére és közösségére érvényesek.

48 A közösségi szabályozást, amely objektíve meghatározott helyzeteket figyelembe véve rendelkezett bizonyos szőlőfajtanevek vagy azok szinonimái használatának időbeli korlátozásáról, joghatás kiváltását általános és absztrakt módon meghatározható személycsoporttal szemben előírva, jelen esetben három esetre kell alkalmazni (lásd e tekintetben a Bíróság C-41/99. P. sz., Sadam Zuccherifici és társai kontra Tanács ügyben 2001. május 31-én hozott ítéletének [EBHT 2001., I-4239. o.] 25. pontját).

49 A Bíróság már kimondta, hogy valamely szabályozásban szereplő azon korlátozások vagy kivételek, melyek átmeneti jellegűek (a Bíróság 6/68. sz., Zuckerfabrik Watenstedt kontra Tanács ügyben 1968. július 11-én hozott ítélete [EBHT 1968., 595. és 605. o.] és a 64/69. sz., Compagnie française commerciale et financière kontra Bizottság ügyben 1970. április 16-án hozott ítéletének [EBHT 1970., 221. o.] 12–15. pontja), vagy meghatározott területre vonatkoznak (a Bíróság 103/78–109/78. sz., Société des usines Beauport és társai kontra Bizottság egyesített ügyekben 1979. január 18-án hozott ítéletének [EBHT 1979., 17. o.] 15–19. pontja) az ezeket tartalmazó rendelkezések szerves részét képezik, és – a hatáskörrel való visszaélés esetét leszámítva – osztoznak azok általános jellegében (a Bíróság C-298/89. sz., Gibraltár kontra Tanács ügyben 1993. június 29-én hozott ítéletének [EBHT 1993., I-3605. o.] 18. pontja).

50 Másfelől a megtámadott rendelkezés általános jellegét támasztja alá az a tény is, hogy a „Tocai friulano" név használatának időbeli korlátozásával azonos joghatást kiváltó intézkedés megtalálható egy másik szőlőfajta, a „tokay pinot gris" vonatkozásában is, amely korlátozás hasonlóan objektív módon érinti a francia Elzász régiót (a Bíróság C-142/00. P. sz., Bizottság kontra Nederlandse Antillen ügyben 2003. április 10-én hozott ítéletének [EBHT 2003., I-3483. o.] 60–63. pontja).

51 A megtámadott rendelkezés tehát általános hatályú intézkedés az EK 249. cikk második bekezdése értelmében, és ezáltal normatív jellegű intézkedésnek minősül.

A felperes személyében való érintettségéről

52 Az ítélkezési gyakorlat szerint nincs kizárva, hogy egy jellegénél és hatályánál fogva normatív jellegű rendelkezés, amely valamennyi érdekelt gazdasági szereplőre általánosan alkalmazandó, egyeseket közülük személyükben érintsen. Ez a helyzet akkor, ha a szóban forgó jogi aktus valamely természetes vagy jogi személyre sajátos jellemzői vagy őt minden más személytől megkülönböztető ténybeli helyzet folytán vonatkozik, és ezáltal a címzetthez hasonló módon egyéníti őt (lásd a Bíróság fent hivatkozott Codorníu kontra Tanács ügyben hozott ítéletének 19. és 20. pontját és a C-50/00. P. sz., Unión de Pequeños Agricultores kontra Tanács ügyben 2002. július 25-én hozott ítéletének [EBHT 2002., I-6677. o.] 36. pontját, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).

53 Jelen esetben a Regione autonoma Friuli-Venezia Giulia elsősorban a „Tocai friulano" kísérleti szőlővidék tulajdonosi minőségével és a Codorníu ítélkezési gyakorlat helytállóságával érvel, figyelembe véve a szóban forgó szőlőfajta gazdasági és kereskedelmi értékét, valamint annak „együttes védjegyként" betöltött szerepét, melyet a nemzetközi jog, és különösen a TRIPs egyezmény is elismer.

54 A felperes által felhozott termelői minőség nem egyéníti a felperest egy határozat címzettjéhez hasonló módon. Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint valamely jogi aktus nem veszíti el általános hatályát és ezáltal normatív jellegét azért, mert egy meghatározott pillanatban a hatálya alá tartozó jogalanyok száma, sőt kiléte is többékevésbé pontosan meghatározható, amennyiben megállapítható, hogy az alkalmazás azon objektív jogi vagy tényleges helyzet alapján történik, amely a jogi aktusban annak célkitűzésével összefüggésben meghatározásra került (lásd a fent hivatkozott Codorníu kontra Tanács ügyben hozott ítélet 18. pontját és a fent hivatkozott Sadam Zuccherifici és társai kontra Tanács ügyben hozott ítélet 29. pontját).

55 Meg kell állapítani, hogy a „Tocai friulano" megnevezés 2007. március 31-e utáni használatának tilalma valamennyi érdekelt gazdasági szereplőre, vagyis e szőlőfajta termesztőire, a szóban forgó bortermelőre és nagykereskedőre általános módon és határozatlan ideig alkalmazandó.

56 Ráadásul az a tény, hogy valamely rendelet egy adott személy jogi helyzetét befolyásolja, nem elegendő e személy megkülönböztetéséhez (az Elsőfokú Bíróság T-231/02. sz., Gonnelli és AIFO kontra Bizottság ügyben 2004. április 2-án hozott végzésének [EBHT 2004., II-1051. o.] 38. pontja).

57 Mindent egybevetve, még ha a megtámadott rendelet I. mellékletének azon rendelkezése, melynek megsemmisítését a felperes kéri, súlyos gazdasági következményekkel járhat a „Tocai friulano" olasz termelőire, köztük a Regione autonoma Friuli-Venezia Giuliára nézve, pontosan ilyen rendelkezés szerepel ugyanebben a mellékletben a tokay pinot gris vonatkozásában, amely hasonló következményekkel jár az érintett francia termelőkre nézve; mindkét esetben egy szőlőfajtanév használatának azonos időponttól számított időbeli korlátozásáról lévén szó (lásd e tekintetben a fent hivatkozott Bizottság kontra Nederlandse Antillen ügyben hozott ítélet 77. pontját). Következésképpen a felperes által az olasz termelőkre nézve sérelmesnek vélt joghatás nem egyéníti az olasz termelőket más érdekelt gazdasági szereplőkhöz képest.

58 Mindenesetre ahhoz, hogy bizonyos gazdasági szereplőket személyükben érintettnek lehessen tekinteni, nem elegendő, hogy őket gazdaságilag jobban érintsen valamely aktus, mint a versenytársaikat (az Elsőfokú Bíróság T-196/03. sz., EFfCI kontra Parlament és Tanács ügyben 2004. december 10-én hozott végzésének [EBHT 2004., II-4263. o.] 47. pontja).

59 Ráadásul a fent hivatkozott Codorníu kontra Tanács ügy körülményei nem vonatkoztathatók a jelen esetre. Ebben az ügyben a felperest általános hatályú rendelkezés akadályozta meg abban, hogy használja a vitatott rendelet elfogadását

megelőzően az általa lajstromoztatott és hosszú ideig általános módon használt ábrás védjegyét, oly módon, hogy a védjegy lajstromozásából származó kizárólagos jogosultságára tekintettel a felperes helyzete a szóban forgó rendelet elfogadását követően minden más gazdasági szereplő helyzetétől megkülönböztethető volt.

60 Jelen esetben nem ez a helyzet. Maga a felperes által benyújtott iratokból is az derül ki, hogy a „Tocai friulano" megnevezés a közösségi jog értelmében – ahogy egyébként a nemzeti szabályozás szerint is – egy földrajzi megjelölést magában foglaló szőlőfajtát jelöl, nem pedig a szellemi tulajdonjog hatálya alá tartozó és e címen védelmet élvező földrajzi jelzést. Végezetül a Bíróság a megtámadott rendelet hatálybalépését megelőzően alkalmazott rendelkezések idejében úgy ítélte meg, hogy a „Tocai friulano" és a „Tocai italico" megnevezések nem voltak földrajzi megjelölések, hanem olyan szőlőfajták nevei, amelyeket Olaszországban ezen tagállam területén egyes m.t. minőségi borok előállítására alkalmasnak ismertek el, miközben a „Tokaj" vagy „Tokaji" elnevezésű magyar borokat földrajzi megjelölés segítségével nevezték el (a fent hivatkozott Regione autonoma Friuli-Venezia Giulia és ERSA ügyben hozott ítélet 92. és 94. pontja). Márpedig semmi sem támasztja alá, hogy a „Tocai friulano" jogi helyzete azóta megváltozott volna. Noha a régió érvként hozta fel a „Tocai friulano" szőlőkultúra olaszországi hagyományait, gazdasági és társadalmi értékét, valamint feltételezett „együttes védjegyként" betöltött szerepét, e régió sosem bizonyította, hogy a „Tocai friulano" megnevezés akár az ipari és kereskedelmi tulajdonjogok vagy a szellemi tulajdonjogok körébe tartozna. A Cordoníu ügyre történő hivatkozás tehát a jelen esetben nem bír relevanciával.

61 A Regione autonoma Friuli-Venezia Giulia másodsorban arra hivatkozik, hogy a régiónak alapokmányban foglalt feladata a „Tocai friulano" bortermelők érdekeinek védelme, és kifejti, hogy a megtámadott rendelkezés által okozott hátrány kizárólag őt érintené, mivel a szóban forgó szőlőfajtát egyedül az ő területén termesztik. Ebben a vonatkozásban meg kell állapítani, hogy az általános érdek, amellyel valamely régió – mint a területén gazdasági és társadalmi jellegű kérdésekben illetékes jogalany – rendelkezhet arra vonatkozóan, hogy a területe gazdasági fejlődésére nézve kedvező eredményt érjen el, önmagában nem elegendő ahhoz, hogy a régiót az EK 230. cikk

negyedik bekezdése értelmében érintettnek lehessen tekinteni (a fent hivatkozott Bizottság kontra Nederlandse Antillen ügyben hozott ítélet 69. pontja és az Elsőfokú Bíróság elnökének a T-37/04. R. sz., Região autónoma dos Açores kontra Tanács ügyben 2004. július 4-én hozott végzésének [EBHT 2004., II-2153. o.] 118. pontja).

62 A Regione autonoma Friuli-Venezia Giulia harmadsorban azzal érvel, hogy – mint a területén mezőgazdasági ügyekben hatáskörrel rendelkező jogalany – amennyiben szükségesnek ítéli, lehetősége van a vonatkozó nemzeti jogszabályok módosítására, valamint a nemzeti szabályozás értelmében kiválaszthatja a területén termesztendő szőlőfajtákat. E tekintetben elegendő azt megállapítani, hogy valamely tagállam törvényhozási és rendeletalkotási hatáskörének megosztása egyedül e tagállam alkotmányos rendje körébe tartozik, és közömbös valamely területi önkormányzat érdekeinek egy közösségi jogi aktus általi esetleges érintettségének megítélése szempontjából. Ugyanis a közösségi jogrendben a tagállam hatóságainak feladata a nemzeti szabályozás védelmén alapuló esetleges érdek képviseletének biztosítása, bármilyen is legyen e tagállam alkotmányos rendje vagy területi berendezkedése.

63 Ezenfelül azok a törvényi és rendeleti kiváltságok, melyekkel a valamely tagállam közjoga szerinti, az államtól eltérő jogalany rendelkezhet, önmagukban nem biztosítják számára azt a lehetőséget, hogy egyéni érdeke érvényesítése céljából egy-egy, a hatásköre terjedelmére semmiféle hatással nem bíró közösségi anyagi jogi rendelkezés megsemmisítését kérje, mivel az ilyen kiváltságokat az ezekkel rendelkező személy általában nem saját érdekében gyakorolja.

64 Végül, a teljesség kedvéért, a felperesnek az olasz alkotmányos rend szerinti hatáskörfelosztásra vonatkozó állításai sem meggyőzőek, mivel nem érintik a borok eredetmegjelölésére vonatkozó szabályozás sajátos kérdését. Pedig a Bizottság – anélkül, hogy neki bárki ellentmondott volna – az olasz alkotmánybíróság

ítélkezési gyakorlatára hivatkozik, melynek értelmében a borok eredetmegjelölésének kérdése az állam, és nem a régiók hatáskörébe tartozik. Mindenesetre a „Tocai friulano" szőlőfajta nevének használatára vonatkozó nemzeti szabályozást állami aktussal, nevezetesen a 2002. szeptember 26-i miniszteri rendelettel fogadták el, melyet az alperes a keresetéhez csatolt.

65 A felperes régió így nem állíthatja megalapozottan, hogy a megtámadott rendelkezés őt intézményi hatásköreinek sérelme révén érinti.

66 Amint az a fenti indokolásból kitűnik, a felperes nem bizonyította, hogy őt a megtámadott rendelet különös rendelkezése személyében érintené.

67 A felperesnek a hatékony bírói jogvédelem követelményére és az EK 230. cikk negyedik bekezdésének tágabb értelmezésének szükségességére alapított érvei nem kérdőjelezhetik meg ezt a következtetést. A Bíróság ugyanis úgy ítélte meg, hogy a hatékony bírói jogvédelem szükségessége nem eredményezheti az EK 230. cikk negyedik bekezdésében foglalt személyes érintettség feltételének figyelmen kívül hagyását (a fent hivatkozott Unión de Pequeños Agricultores kontra Tanács ügyben hozott ítélet 44. pontja és a Bíróság C-263/02. P. sz., Bizottság kontra Jégo-Quéré ügyben 2004. április 1-jén hozott ítéletének [EBHT 2004., I-3425. o.] 36. pontja).

68 Végül a felperesnek az európai alkotmány létrehozásáról szóló Szerződés tervezete III-365. cikkének (4) bekezdésére alapított érvét irrelevánsnak kell minősíteni, minthogy e szöveg egyelőre nem hatályos.

69 A fenti megfontolások összességéből az következik, hogy nem tekinthető úgy, hogy a Regione autonoma Friuli-Venezia Giuliát az EK 230. cikk negyedik bekezdése értelmében személyében érinti a megtámadott rendelet I. mellékletének 103. pontjában magyarázó megjegyzésként szereplő, a „Tocai friulano" név használatának jogát a 2007. március 31-ig terjedő időszakra korlátozó rendelkezés, és ezért a keresetet, teljes egészében – mint elfogadhatatlant – el kell utasítani, anélkül hogy Magyar Köztársaság által kifejtett elfogadhatatlansági érvek megalapozottságának vizsgálatára szükség volna.

A költségekről

70 Az eljárási szabályzat 87. cikkének 2. §-a alapján az Elsőfokú Bíróság a pervesztes felet kötelezi a költségek viselésére, ha a pernyertes fél ezt kérte. Mivel a felperes pervesztes lett, a Bizottság kérelmének megfelelően kötelezni kell a költségek viselésére.

71 Ugyanezen rendelet 87. cikkének 4. §-a értelmében az eljárásba beavatkozó tagállamok maguk viselik saját költségeiket. Jelen esetben a Bizottság kérelmeit támogatva az eljárásba beavatkozó Magyar Köztársaság viseli saját költségeit.

A fenti indokok alapján

AZ ELSŐFOKÚ BÍRÓSÁG (negyedik tanács)

a következőképpen határozott:

1) Az Elsőfokú Bíróság a keresetet – mint elfogadhatatlant – elutasítja.

2) A felperest kötelezi a saját és a Bizottság költségeinek viselésére.

3) A Magyar Köztársaság maga viseli saját költségeit.

Kelt Luxembourgban, 2007. március 12-én.

E. Coulon — H. Legal

hivatalvezető — elnök